

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

72.

KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 12-го Сентября. — 1839 — Wilno. Wtorek. 12-go Września.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Вильна.

По окончаніи годовыхъ экзаменовъ въ Виленскомъ Дворянскомъ Институтѣ, въ Присутствіи многихъ почетнѣйшихъ лицъ Военнаго и Гражданскаго Начальствъ, а также и Дворянства, происходила раздача наградъ воспитанникамъ, удостоеннымъ Советомъ Института поощреніемъ за отличные успѣхи ихъ въ наукахъ.

Книгами Награждены:

I. Класа.

Петръ Горизъ и Евгеній Семеновъ.

II. Класа.

Константинъ Ваньковичъ, Константинъ Юкичевъ, Валеріанъ Валицкій и Фердинандъ Нарусевичъ.

III. Класа.

Юліанъ Миниатъ, Эдуардъ Вейдлицъ и Александръ Антроповъ.

IV. Класа.

Сигизмундъ Кельчевскій, Юліанъ Бородичъ, Константинъ Орургъ и Эдуардъ Роникеръ.

V. Класа.

Степанъ Рейтенъ, Адамъ Броński, Михайло Сикстель и Артуръ Мостовскій.

VI. Класа.

Брониславъ Помернацкій, Александръ Орургъ, Доминикъ Паракка, Иванъ Витунскій.

Похвальные листы получили: Адамъ Валицкій и Казиміръ Юндзилъ.

Послѣ того, въ свидѣствіе правъ Высочайше дарованныхъ Государемъ Императоромъ Виленскому Дворянскому Институту въ 13 день Генваря сего года, всѣмъ воспитанникамъ поступившимъ въ высшій классъ Института, то есть въ седьмой, розданы были иппаги. Потомъ, Г. Управляющій Белорусскимъ Учебнымъ Округомъ, прочитавъ предписаніе Г. Министра Народнаго Просвѣщенія, концы Его Высочайшаго повелѣнія сообщая: что собранныя по его приказанію сочиненія воспитанниковъ Института, и другихъ Гимназій Белорусскаго Учебнаго Округа на Русскомъ языкѣ, были имъ всеподданнѣе представлены Его Императорскому Величеству, и Государь Императоръ въ 10 день прошедшаго Августа, удостоилъ означенныя сочиненія благосклоннаго пріятія и признавъ труды воспитанниковъ весьма удовлетворительными, Высочайше соизволилъ объявить Монархуе благоволеніе, какъ Начальникамъ и Учителямъ учебныхъ заведеній, такъ и воспитанникамъ, учествовавшимъ въ этомъ изданіи, за похвальное ихъ стремленіе къ распространенію и изученію Русскаго языка и Словесности.

Нельзя выразить того восторга, который изобразился на лицахъ юныхъ питомцевъ, когда они услышали этотъ новый знакъ Всемилостивѣйшаго вниманія Государя Императора. Въ сердцахъ проникнутыхъ чувствомъ истиннаго умиленія вида, что и классныя труды ихъ, удостоились обратити на себя отеческій взоръ Монарха. Воспитанники Виленскаго Дворянскаго Института, удостоившіеся Высочайшаго благоволенія, суть слѣдующіе: Игнатій Осовецкій, Лю-

WIA DOMOSCI KRAJOWE.

WILNO.

По окончаніи rocznych exami now w Wileńskim Dworzańskim Instytucie, w obecności wielu osób wyższych Urzędników Wojskowych i Cywilnych oraz Dworzeństwa, odbyło się rozdanie nagród w podarunkach wychowawcom, uznanym godnymi przez Radę Instytutu za odznaczające się postępy ich w naukach.

Nagrodzeni Książkami:

I. Klasy.

Piotr Horn i Eugeniusz Siemienieko.

II. Klasy.

Konstanty Wańkowiec, Konstanty Jukiewicz, Waleryan Walicki i Ferdynand Narusiewicz.

III. Klasy.

Julian Miniat, Edward Weidlich i Alexander Antropow.

IV. Klasy.

Zygmunt Kelenowski, Julian Borodicz, Konstanty Orurki Edward Roniker.

V. Klasy.

Stefan Rejten, Adam Bronski, Michał Sykstel i Artur Mostowski.

VI. Klasy.

Bronisław Pomernacki, Alexander Orurg, Dominik Parakka, Jan Witunski.

Otrzymali listy pochwalne: Adam Walicki i Kazimierz Jundził.

Potem na mocy praw, Najłaskawiej przez Cesarza Jego Mości darowanych Wileńskiemu Dworzańskiemu Instytutowi dnia 13 Stycznia ter. roku, wszystkim wychowawcom, promowanym do wyższej klasy Instytutu, to jest do siódmej, rozdane zostały spady. Potem P. Zarządzający Białoruskim Naukowym Okręgiem przeczytał zalecenie P. Ministra Narodowego Oświecenia, w którym uwiadamia, że zebrane i wydrukowane z jego rozkazu ćwiczenia wychowawców Instytutu i innych Gimnazjów Białoruskiego Naukowego Okręgu w języku Rosyjskim, były od niego najuniżej złożone Jego Cesarzowskiej Mości i Najjaśniejszy Pan dnia 10 zeszłego Sierpnia zaszczycił te ćwiczenia łaskawym przyjęciem, a uznawszy prace uczniów za zadowalające, Najwyżej raczył objawić Mонарше zadowolenie, tak Naczelnikom i Nauczycielom zakładów Szkolnych, jako też uczniom, których prace znajdują się w tej księdze, za chwalebne ich usiłowanie ku rozszerzeniu i poznaniu Ruskiego języka i Literatury.

Nie podobna wyrazić tego uniesienia, jakie się malowało na twarzach młodych wychowawców, kiedy usłyszeli o tym nowym dowodzie Najłaskawszych względów Cesarza Jego Mości. Wszyscy byli przejęci uczuciem prawdziwego rozrzewnienia, widząc, że i szkolne ich prace stały się godnymi zwrócić na siebie ojcowskie oko Mонаршу. Wychowawcy Wileńskiego Dworzańskiego Instytutu, którzy zostali godnymi Najwyższego zadowolenia, są następujący: Ignacy Osowiecki, Ludwik Płoszyński,

дониъ Плошинскій, Казиміръ Пашковскій, Наполеонъ Юндзилъ, Адамъ Бронскій, Семенъ Незнамовъ, Эдуардъ Прозоръ, Валеріанъ Величко, Феликсъ Мереевскій, Норбертъ Валицкій и Адамъ Киркоръ. Сентября 1 дня 1839 года.

Санктпетербургъ, 2 Сентября.

Государь Императоръ, 25 Августа, въ половинѣ осьмого часа, въ сопровожденіи Ихъ Императорскихъ Высочествъ: Наслѣдника Цесаревича, Великаго Князя Михаила Павловича и Герцога Максимилиана Лейхтенбергскаго и Свиты, изволилъ отправиться на предназначенный маневръ 3-му Резервному Кавалерійскому Корпусу, вмѣстѣ со Сводною Кавалерійскою Дивизіею, Сводною Гвардейскою и Гренадерскою Резервною Бригадою и Сводною Дивизіею 2-го Пѣхотнаго Корпуса.

Маневръ произведенъ по сдѣланному Его Величествомъ особому предположенію, и кончился въ часъ по полудни. Оставшись совершенно довольнымъ превосходнымъ порядкомъ и блистательнымъ устройствомъ всѣхъ войскъ, участвовавшихъ въ маневрѣ, примѣрною быстротою и правильностію всѣхъ движеній, Его Величество изволилъ объявить полную Свою признательность Главнокомандующему Дѣйствующей Арміею и Командовавшему всѣми резервными и запасными войсками, Его Императорскому Высочеству Великому Князю Михаилу Павловичу, и о особенное Высочайшее благоволеніе Корпусному Командиру и начальникамъ всѣхъ прочихъ частей.

Въ семь часовъ вечера, Государь Императоръ, съ Его Высочествомъ Наслѣдникомъ Цесаревичемъ, изволилъ посѣтить Его Высочествомъ Принца Прускаго Алберта.

26 Августа ознаменованъ торжественнымъ открытіемъ памятника, воздвигнутаго на поляхъ Бородинскихъ, въ память незабвенной битвы въ Отечественную Войну 1812 года.

Наканунъ въ вечеру, тѣ войска, кои расположены въ отдаленныхъ мѣстахъ, приближены были къ мѣсту, гдѣ сооруженъ монументъ, и остановились охрестъ на бивуакахъ.

Съ восходомъ солнца, войска начали собираться къ предназначенному торжеству, передъ чѣмъ прочтаны были по всѣмъ баталіонамъ, дивизіонамъ и батареямъ собственноручный Приказъ Его Величества. Громкое, долго-неумолкающее: ура! свидѣтельствова о пламенномъ восторгѣ всего войска при этомъ отеческомъ воззваніи Русскаго Царя.

Въ семь часовъ войска размѣщены вокругъ памятника въ слѣдующемъ порядкѣ: фасъ, къ Бородину расположенный, составляли Гвардейская и Гренадерская Резервная Бригада; на лѣво пѣхота 2-го Корпуса, а на право 6-го; средней же фасъ между ними Корпусами, составляла вся кавалерія. Пѣшая артиллерія расположена была за пѣхотою, а конная за кавалеріею.

Генералы, Штабъ и Оберъ-Офицеры оставшие, участвовавшие въ Бородинскомъ сраженіи, были подъ предводительствомъ Московскаго Губернскаго Предводителя Дворянства, Тайнаго Совѣтника Графа Гудовица, помѣщены у монумента, внутри рѣшетки. Государь Императоръ, въ осьмомъ часу, изволилъ прибыть къ войскамъ, и истратить крестный ходъ, шествовавший изъ приходской церкви. По приближеніи процессія къ правому флангу войска, Его Величество изволилъ скомандовать: на караулъ; музыка играла и барабанный бой продолжался все время шествія до самаго восхода духовенства на возвышенность къ памятнику. За сими Преосвященнымъ Московскимъ Митрополитомъ Филаретомъ совершено молебствіе съ колѣнопреклоненіемъ. По окончаніи молебствія возгласена вѣчная память Императору Александру I-му и всѣмъ воинамъ, живымъ на полѣ брани положившимъ; и наконецъ многолѣтне всему храброму Россійскому воинству. Въ эту минуту всѣ войска отдали честь, и артиллерія произвела 792 выстрѣла. По окончаніи Богослуженія, духовная процессія возвратилась прежнимъ порядкомъ въ церковь; войска же построились къ церемониальному маршу. Его Величество изволилъ вѣхать въ головѣ всѣхъ войскъ, и отдавъ честь памятнику, остановился подлѣ оного.

Всего въ парадѣ было въ строю: Баталіоновъ 128. Эскадроновъ 167, Баттарей 33. Орудій: конныхъ 72, пѣшихъ 192. Генераловъ 31. Штабъ-Офицеровъ 282. Оберъ-Офицеровъ 2,657. Унтеръ-Офицеровъ 11,825. Музыкантовъ 5,267. Рядовыхъ 99,846. Итого 119,908.

Всѣ войска, въ парадѣ находившіяся, найдены Государемъ Императоромъ, въ столь превосходномъ и совершенномъ во всѣхъ отношеніяхъ устройствѣ, что Его Величество призналъ ихъ вполне достойными участвовать въ этомъ незабвенномъ и великомъ

Kazimierz Paszkowski, Napoleon Jundził, Adam Bronski, Symeon Nieznamow, Edward Prozor, Waleryan Wieliczko, Felix Mierzejewski, Norbert Wolicki i Adam Kirkor. 1 Września 1839.

Санкт-Петербургъ, 2-го Września.

Cesarz Jego Mość, 25 Sierpnia o godzinie pół do ósmej, w towarzystwie Ich Cesarzkich Wysokości Cesarzewicza Następcy Tronu, Wielkiego Xięcia Michała Pawłowicza i Xięcia Maksymiliana Leuchtenbergskiego i Orszaku, raczył wyjechać na manewr, przeznaczony dla 3-go Odwodowego Korpusu Jazdy, razem z Połączoną Dywizją Jazdy, Połączoną Gwardyjską i Grenadyerską Odwodową Brygadą i Połączoną Dywizją 2-go Korpusu Piechoty.

Manewr został wykonany podług niezynionego przez Jego Cesarzką Mość uprzednio szczególnego rozporządzenia i zakończył się o godzinie pierwszej po południu. Będąc zupełnie zadowolony z doskonałego porządku i świetnego urządzenia wszystkich wojsk, mających udział w manewrze, z wzorowej szybkości i regularności wszystkich ruchów, Jego Cesarzka Mość raczył oświadczyć zupełne Swe uznanie Główno Dowodzącemu wszystkimi odwodowymi i zapasnymi wojskami, Jego Cesarzkiej Wysokości Xięciu Michałowi Pawłowiczowi, a szczególne Najwyższe zadowolenie, Dowodzącemu Korpusem i naczelnikom wszystkich innych części.

O godzinie siódmej wieczorem, Cesarz Jego Mość z Jego Wysokością Następcą Tronu Cesarzewiczem, raczył odwiedzić Jego Wysokość Alberta Xięcia Pruskiego.

Dzień 26 go Sierpnia był oznamionowany uroczystym odkryciem pomnika, wzniesionego na polach Borodinskiich ku pamięci wiekopomnej bitwy podczas wojny za Ojczyznę r. 1812.

Dniem przed tém wojska rozłożone po miejscach odległych, zostały zbliżone do miejsca, gdzie wzniesiony jest pomnik i stanęły naokoło w biwakach.

Ze wschodem słońca, wojska poczęły się zgromadzać naznaczony obchód uroczysty, przed tém zaś był czytany we wszystkich batalionach, dywizyonach i bateriach, własnoręczny Rozkaz Dnienny Jego Cesarzkiej Mości. Głośnie przez czas długi rozlegające się ура! świadczyło o żarliwem uniesieniu całego wojska na to ojcowskie wezwanie Monarchy Ruskiej.

O godzinie siódmej, wojska rozstawione były naokoło pomnika w następującym porządku: stronę ku Borodino obróconą, składały Gwardyjska i Grenadyerska Odwodowa Brygada; na lewo piechota 2-go Korpusu, a na prawo 6 go. Środknią zaś stroną między temi Korpusami stanowiła cała Jazda. Artyllerya pieszka, rozstawiona była za Piechotą, konna zaś za Jazdą.

Jenerałowie, Sztab i Ober-Oficerowie odstawni, niegdyś mający udział w bitwie pod Borodinem, byli pod przewodnictwem Moskiewskiego Gubernialnego Marszałka Dworzeństwa, Radcy Tajnego Hrabiego Gudzowicza, pomieszczeni u pomnika za ogrodzeniem. Cesarz Jego Mość o godzinie ósmej, raczył przybyć do wojsk i spotkać processyę, idącą z parafialnej cerkwi. Po przybliżeniu się processyi do prawego skrzydła wojsk, Jego Cesarzka Mość raczył zakomenderować na sprezentowanie broni, muzyka grała i bębny biły przez cały czas ciągnięcia processyi aż do wejścia duchowieństwa na wyniosłość, na której pomnik. Potem przez Przewielebnego Metropolitę Moskiewskiego Filareta zostały wykonane modły przy klęczeniu wszystkich. Po zakończeniu modłów zasłiewano wieczną pamięć Cesarzowi Aleksandrowi I i wszystkim wojownikom, którzy życie utracili na polu bitwy i nakoniec długie lata całemu walecznemu Rosyjskiemu Rycerstwu. W tę chwilę wszystkie wojska wykonały salutacyę, artyllerya zaś uczyniła 792 wystrzałów. Po zakończeniu nabożeństwa, processya duchowieństwa powróciła w uprzednim porządku do cerkwi, wojska zaś uszykowały się do ceremonialnego marszu.

Jego Cesarzka Mość raczył jechać na czele wszystkich wojsk i oddawszy salutacyę pomnikowi, zatrzymał się w bliskości jego.

Wszystkich wojsk podczas parady znajdowało się w szyku: batalionów 128, szwadronów 167, baterij 33, dział: konnych 72, pieszych 192, Jeneratów 31, Sztabsofic'erów 282. Ober-Oficerów 2,657, Podoficerów 11,825, muzyki 5,267. Szeregowych 99,846. Ogółem 119,908.

Wszystkie wojska, znajdujące się na paradzie, Cesarz Jego Mość widział w tak celującym i doskonałym we wszystkich względach urządzeniu, iż uznał je za zupełnie godne, aby uczestniczyły w tym wiecznie pamiętnym i wysokim obchodzie. Za tak świetny stan tych wojsk,

торжества. За столь блестящее состояние сихъ войскъ Государь Императоръ изволилъ объявить искреннюю признательность Главнокомандующему Действующей Арміею и Его Императорскому Высочеству Великому Князю Михаилу Павловичу, и особенное Монаршее благоволение всемъ начальникамъ войскъ, въ парадѣ находившихся.

Во времени возвращенія въ лагерь, по повелѣнію Государя Императора, прибыли къ палаткѣ Его Величества Егерскіе полки Казанскій и Бородинскій.

Припомнивъ Казанскому полку достохвальное участіе въ Брайловскомъ штурмѣ, подъ командою Его Императорскаго Высочества Великаго Князя Михаила Павловича, Государь Императоръ, изволилъ объявить, что Его Высочество назначаетъ Шефомъ сего полка, который и принимаетъ наименованіе полка имени Его Высочества.

Потомъ приблизясь къ Бородинскому полку, который былъ сформированъ Императоромъ Александромъ I въ воспоминаніе Бородинскаго сраженія, повелѣлъ Шефомъ оного быть Его Императорскому Высочеству Наслѣднику Цесаревичу.

Государь Императоръ, оказавъ такое вниманіе этимъ полкамъ, изволилъ сказать имъ, да будутъ они всегда и во всякъ случаѣ достойны данныхъ имъ высокихъ наименованій.

Государь Императоръ, 27 Августа, въ восемь часовъ утра, въ сопровожденіи Ихъ Императорскихъ Высочествъ Наслѣдника Цесаревича, Великаго Князя Михаила Павловича, Герцога Максимилиана Лейхтенбергскаго и Свиты, изволилъ отправиться, для слушанія Божественной Литургіи въ походной церкви 17-й Пѣхотной Дивизіи. Войска сей дивизіи построены были вокругъ церкви.

По окончаніи Литургіи, Его Императорское Величество, протѣхавъ въ лагерь 16-й Пѣхотной Дивизіи, присутствовалъ при разводѣ Владимірскаго Пѣхотнаго полка.

Послѣ развода представлены были Его Величеству ординарцы отъ всѣхъ кавалерійскихъ полковъ и конной артиллеріи.

Въ шесть часовъ вечера, Государь Императоръ осматривалъ въ с. Успенскомъ, находящійся при Штабѣ 6-го Пѣхотнаго Корпуса гимнастическій баталіонъ. Баталіонъ сей сформированъ для опыта изъ нижнихъ чиновъ оного Корпуса съ тѣмъ, чтобы преподаваемые правила, къ большому развитію и укрѣпленію тѣлесныхъ силъ нижнихъ чиновъ, передавать и прочимъ чинамъ Корпуса.

Баталіонъ сей, въ присутствіи Его Величества, спустился съ крутизны горы, поднялся опять на оную, и наконецъ съ барабаннымъ боемъ переправился черезъ рѣку Москву, по бревнамъ, на высокихъ подставкахъ устроеннымъ, безъ обыкновенной мостовой настилки. Его Величество изволилъ остаться совершенно довольнымъ ловкостью и проворствомъ, съ коими произведены всѣ эти дѣйствія.

Государь Императоръ, 28-го Августа, въ девять часовъ утра, изволилъ осматривать нижнихъ чиновъ, выбранныхъ на укомплектованіе Гвардіи: изъ Отдѣльнаго Гренадерскаго и 3-го Резервнаго Кавалерійскаго Корпусовъ; также удостоиваемыхъ начальствомъ къ производству въ Офицеры конюховъ и подпоручиковъ сводныхъ гренадерскихъ баталіоновъ, 2-го и 6-го Пѣхотныхъ Корпусовъ и Резервной Дивизіи 2-го Пѣхотнаго Корпуса.

Послѣ того Его Величество ядиль въ Спасскую Пустынь и деревню Семеновскую.

Въ шесть часовъ вечера Государь Императоръ присутствовалъ при общей зарѣ, у Бородинскаго памятника, гдѣ были собраны музыканты, барабанщики и пѣсennики отъ всѣхъ полковъ здѣсь находящихся.

29-го Августа, въ семь часовъ утра, Государь Императоръ, въ сопровожденіи Генераль-Фельдмаршала и Свиты, изволилъ отправиться на позицію, которую должны были занимать войска въ предзнамененный имъ, въ этотъ день, маневръ.

Маневръ сей, будучи произведенъ тѣмъ же числомъ войскъ и на тѣхъ же мѣстахъ, которые занимали наши войска во время Бородинскаго сраженія, имѣлъ цѣлю изобразить нѣкоторымъ образомъ это достопамятное сраженіе.

Войска, для маневра предназначенныя, расположены были въ слѣдующемъ порядкѣ: 2-й и 6-й Пѣхотные Корпуса занимали позицію отъ д. Горокъ, чрезъ Семеновское, до старой Смоленской дороги. Общій резервъ, составленный изъ Резервной Дивизіи 2-го Пѣхотнаго Корпуса, Гвардейской и Гренадерской Резервной Бригады и 3-го Резервнаго Кавалерійскаго Корпуса съ Своднымъ Кирасирскимъ полкомъ, поставленъ былъ за правымъ флангомъ общаго расположенія, близъ д. Горокъ: Кавалерія на право, а пѣхота на

Цесарь Jego Mość raczył oświadczyć zupełne uznanie, Główno Dowodzącemu Działającą Armią i Jego Cesarzkiej Wysokości Wielkiemu Xięciu Michałowi Pawłowiczowi i szczególne Monarsze zadowolenie wszystkimъ naczelnikomъ wojskъ znajdujących się na paradzie.

Podczas wracania do obozu, na rozkaz Cesarza Jego Mości, przybyły ku namiotowi Jego Cesarzkiej Mości półki Strzelców Kazański i Boroński.

Przypomniawszy półkowi Kazańskiemu chwalebne uczestnictwo w szturmie Braitowa, pod naczelnictwem Jego Cesarzkiej Wysokości, Wielkiego Xięcia Michała Pawłowicza, Cesarz Jego Mość raczył oświadczyć, iż Jego Wysokość назначаетъ Шефомъ tego półku, który przyjmuje nazwisko półku imienia Jego Wysokości.

Potemъ zbliżywszy się do półku Borońskiego, który był utworzony przez Cesarza Aleksandra I. na pamięć o bitwie Borońskiej, rozkazał być Szefemъ jego, Jego Cesarzkiej Wysokości Cesarzewiczowi Następcy Tronu.

Cesarz Jego Mość okazawszy takie względy dla tychъ półków, raczył imъ powiedzieć, aby one zawsze i we wszystkichъ zdarzeniachъ były godnymi nadanychъ imъ wysokichъ nazwań.

Cesarz Jego Mość, 27 Sierpnia o godzinie ósmej zrana, w towarzystwie Ichъ Cesarzskichъ Wysokości Cesarzewicza Następcy Tronu, Wielkiego Xięcia Michała Pawłowicza, Xięcia Leuchtenbergskiego Maksymiliana i Orszaku, raczył udać się dla słuchania Liturgii Bożkiej do podróźnej cerkwi 17 Pieszej Dywizyi. Wojska tej dywizyi były uszykowane na okółko cerkwi.

Po skończeniu Liturgii Jego Cesarzka Mość, zjechawszy do obozu 16-tej dywizyi Pieszej, był przytomnymъ przy zmianie straży Włodzimierskiego półku piechoty.

Po zmianie straży, przedstawiani byli Jego Cesarzkiej Mości ordynanse od wszystkichъ półkówъ Jazdy i Konnej Artylleryi.

O szóstej godzinie wieczoremъ, Cesarz Jego Mość oglądał we wsi Uspeńskiej, znajdujący się przy Sztabie 6-go Piechotnego Korpusu batalionъ gimnastyczny. Batalionъ ten złożony jest na próbę z niższychъ rangъ ludzi tegożъ Korpusu w tymъ celu, aby wykładane prawidła dla rozwinięcia i wzmocnienia siłъ ciała rangъ niższychъ, były udzielane istosowane do innychъ rangъ Korpusu.

Batalionъ ten, w przytomności Jego Cesarzkiej Mości zeszedłъ zespadzistości góry, znowu wszedłъ na nią i nakoniec przy odgłosie bębnowъ przeprawiłъ się przezъ rzekę Moskwę po bierwionachъ na wysokichъ kozłachъ rzucanych, bezъ zwykłego pokładowego pomostu. Jego Cesarzka Mość raczył być zupełnie zadowolonymъ z obrotności i zręczności, z jakimi były wykonane wszystkie te czynności.

Cesarz Jego Mość 28 Sierpnia o godzinie dziewiątej zrana, raczył oglądać ludzi rangъ niższychъ, wybranychъ dla dokończenia Gwardyi: z Oddzielnego Grenadyerskiego i 3-go odwodowego Korpusu Jazdy; także junkrów i podoficerówъ połączonychъ grenadyerskichъ batalionówъ, 2-go i 6-go piechotnychъ Korpusówъ i odwodowej dywizyi 2-go Korpusu Piechotnego, uznanychъ przez swą zwiernłość za zasługującychъ na podniesienie do stopnia oficerówъ.

Potemъ Jego Cesarzka Mość jeździłъ do klasztoru Spaskiego i wsi Siemienowskiej.

O godzinie szóstej wieczoremъ, Cesarz Jego Mość był obecnymъ podczas bicia na powszechną zorzę przy pomniku Borońskimъ, gdzie byli zgromadzeni muzycy, daboże i śpiewacy wszystkichъ półkówъ tu znajdujących się.

29 Sierpnia o godzinie siódmej zrana, Cesarz Jego Mość w towarzystwie Jenerała-Feldmarszałka i Orszaku, raczył udać się na pozycyą, którą powinny były zajmować wojska, w manewrze na ten dzień dla nichъ przeznaczonymъ.

Manewrъ ten, ponieważ wykonany był przezъ taką liczbę wojskъ i na tychъ samychъ mѣstachъ, które wojska nasze zajmowały podczas bitwy Borońskiej, miałъ za celъ wystawienie w niejaki sposóbъ tej pamiętnej bitwy.

Wojska do tego manewru przeznaczone, były rozłożone w następującymъ porządku: 2 i 6 Piechotne korpusy, zajmowały pozycyą od wsi Gorok, przezъ Siemienowską do starej drogi Smoleńskiej. Ogólne odwodowe sily, złożone z odwodowej dywizyi 2 Korpusu Piechoty, Gwardyjskiej i Grenadyerskiej odwodowej Brygady i 3-go Odwodowego Korpusu Jazdy z połączonymъ półkiemъ Kirysyerówъ, postawione były za prawemъ skrzydłemъ ogólnego rozporządzenia, niedaleko od wsi Gorokъ: jazda na prawo, a piechota na lewo od wielkiej drogi

дѣло отъ большой Можайской дороги; и наконецъ 2-й и 3-й Сводные Кавалерійскіе полки съ тремя баттарейми конной артиллеріи, разбиты были противъ д. Маловки.

Государь Императоръ, осматривъ расположеніе войскъ, изволилъ дать приказаніе начать дѣйствіе. Маневръ продолжался до четырехъ часовъ по полудни, и совершѣнъ въ превосходнѣйшемъ порядкѣ и устройствѣ, съ примѣрною во всехъ движеніяхъ быстротою и правильностію. За столь блестящее состояніе войскъ, Его Величество изволилъ съобщить искреннюю и совершенную Свою признательность Главнокомандующему Дѣйствующей Арміею и командовавшему всѣми резервными и запасными войсками Его Императорскому Высочеству Великому Князю Михаилу Павловичу, и особенное Высочайшее благоволеніе всѣмъ частнымъ начальникамъ войскъ.

30 Августа, въ десять часовъ утра, Государь Императоръ, въ сопровожденіи Генералитета, чиновъ Дипломатическаго Корпуса и прочей Свѣты, изволилъ отправиться для слушанія Божественной Литургіи въ походную церковь при Сводной Дивизіи 2-го Пѣхотнаго Корпуса.

Войска означенной дивизіи, вмѣстѣ съ Гвардейскою и Гренадерскою Резервною Бригадою и принадлежащими къ нимъ пятью запасными пѣшими баттарейми, построены были вокругъ церкви.

По окончаніи Литургіи, Его Величество присутствовалъ при разведѣ гвардейскаго отряда, и изволилъ принимать ординарцевъ отъ всѣхъ кавалерійскихъ полковъ, Конной Артиллеріи и 1-го Конно-Піонернаго Эскадрона. Потомъ Его Величество осматривалъ нижнихъ чиновъ, выбранныхъ въ Гвардію изъ артиллеріи.

Въ этотъ день, по случаю Тезоименитства Государя Наслѣдника Цесаревича, былъ, въ четыре часа, у Его Величества большой обѣденный столъ, къ которому удостоились приглашеніи всѣ лица, къ свѣтѣ принадлежащіе, Генералы, полковые и бригадные артиллерійскіе командиры собранныхъ здѣсь войскъ, и также всѣ отставные Генералы и Штаб-Офицеры, бывшіе въ сраженіи подъ Бородиномъ.

(Слб. В.)

Государь Императоръ Высочайше повелѣлъ соизволилъ: по случаю кончины Его Свѣлости Герцога Нассау - Вильбургскаго *Вильгельма Георга Августа*, наложить при Высочайшемъ Дверѣ трауръ на пятнадцать дней съ обыкновенными раздѣленіями, начавъ его съ 25-го числа текущаго Августа.

Служащему въ Канцеляріи Министра Юстиціи въ должности Секретаря Надворному Советнику *Фарфоровскому* (5-го Августа) Всемилостивѣйше повелѣно быть Предсѣдателемъ Виленской Палаты Уголовнаго Суда.

— Государь Императоръ, удостоивъ благосклоннаго принятія поднесенный Его Величеству Г. Министромъ Народнаго Просвѣщенія экземпляръ *Грамматики Турецко-Татарскаго языка*, составленной Ординарнымъ Профессоромъ Казанскаго Университета *Казембекомъ*, Всемилостивѣйше изволилъ пожаловать ему брилліантовый перстень.

— Государь Императоръ, удостоивъ благосклоннаго принятія поднесенное Его Величеству Г. Министромъ Народнаго Просвѣщенія сочиненіе Коллежскаго Ассессора *Молитовна*, подъ названіемъ: *Краткая Исторія и Географія Сербіи*, Всемилостивѣйше изволилъ пожаловать автору брилліантовый перстень.

— Высочайшимъ Именнымъ Указомъ, даннымъ Канцеляріи Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, отъ 1 Августа, Черноморскаго Казачаго войска Командиръ Коннаго N. 9-го полка, Подполковникъ *Кухаренко*, въ воздаяніе отличнаго мужества и храбрости, оказанныхъ въ дѣйствіяхъ противу Горцевъ въ 1838 году, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Императорскаго и Царскаго Ордена Св. Станислава 2-й степени.

— Состоящему въ вѣдомствѣ Министерства Юстиціи, Статскому Советнику *Маслову*, (2-го Августа) Всемилостивѣйше повелѣно быть исправляющимъ должность Статсъ-Секретаря въ Департаментѣ Законовъ Государственнаго Совета.

— Дѣйствительному Статскому Советнику Барону *Брунову*, опредѣленному Чрезвычайнымъ Посланникомъ и Полномочнымъ Министромъ при Его Величествѣ Королѣ Виртембергскомъ, (5-го Августа) Высочайше повелѣно быть въ томъ же качествѣ и при Его Королевскомъ Высочествѣ Великому Герцогу Гессенъ-Дармштадтскому.

— Государь Императоръ, по положенію Комитета Гг. Министровъ, въ слѣдствіе представленія Г. Ми-

Можайской и наконецъ 2 и 3-й соединенные полки jazdy с тремя баттарейми конной артиллеріи, zostały pomieszczone naprzeciw wsi Małowski.

Cesarz Jego Mość, obejrzawszy rozporządowanie wojsk, raczył dać rozkaz, aby rozpocząć działania. Manewr trwał do godziny ówartej po południu i wykonany był w najzupełniejszym porządku i urządzeniu, ze wzorową we wszystkich poruszeniach bystrością i szykownością. Za tak świetny stan wojsk Cesarz Jego Mość raczył oświadczyć szczere i zupełne Swoje uznanie Główno-Dowodzącemu Armią Działającą i Komendującemu wszystkiemi odwodami i zapasnymi wojskami, Jego Cesarzowski Wysockości Wielkiemu Książęciu Michałowi Pawłowiczowi i szczególne Najwyższe zadowolenie, wszystkim oddziałowym naczelnikom wojsk.

30 go Sierpnia o godzinie 10 ej zrana, Cesarz Jego Mość, w towarzystwie wyższych Jenerałów, Członków Korpusu Dyplomatycznego i dalszego Orszaku, raczył udać się dla słuchania Liturgii Bożkiej do podróżnej cerkwi, przy połączonej dywizyi 2-go Korpusu piechoty.

Wojska pomienionej dywizyi, łącznie z Gwardyjską i Grenadyerską odwodową Brygadą i należącemi do nich pięcioma zapasnymi piezemi bateryami, były uszykowane naokoło cerkwi.

Po skończeniu Liturgii, Jego Cesarzowska Mość był obecny przy zmianie straży oddziału gwardyi i raczył przyjmować ordynansów od wszystkich półków Jazdy, Artylleryi konnej i 1-go Konno-Pionierskiego szwadronu. Potem Jego Cesarzowska Mość ogłaszał ludzi rang niższych, wybranych do Gwardyi z artylleryi.

W ten dzień, z powodu Imienin Cesarzewicza Następcy Tronu, o godzinie 4-tej był u Jego Cesarzowski Mości wielki obiad, na który były zaproszonymi wszystkie osoby, należące do Orszaku, Jenerałowie, Dowodzący półkami i brygadami artylleryi, zgromadzonych tutaj wojsk, także wszyscy dymisyonowani Jenerałowie i Sztab-Oficerowie, znajdujący się niegdys w bitwie pod Borodinem. (G.S.P.)

Cesarz Jego Mość, Najwyżej rozkazać raczył: o okoliczności śmierci Jasnio Oświeconego Książęcia Nassausko-Weilburaskiego *Wilhelma Jerzego Augusta*, przywdziać u Najwyższego Dworu żałobę na piętnaście dni, ze zwyczajnemi podziałami, zaczynając od dnia 23 żerańniejszego Sierpnia.

Służącemu w Kancellaryi Ministra Sprawiedliwości w obowiązku Sekretarza, Radcy Dworu *Farfrowskiemu* (5 Sierpnia), Najłaskawiej rozkazano być Prezydentem Wileńskiej Izby Sądu Kryminalnego.

— Cesarz Jego Mość, zaszczyciłszy łaskawem przyjęciem, złożony Jego Cesarzowski Mości, przez P. Ministra Narodowego Oświecenia egzemplarz *Grammatyki języka Turacko-Tatarskiego*, ułożonej przez Profesora Zwyczajnego w Uniwersytecie Kazańskim *Kazembekę*, Najłaskawiej udarował go raczył pierścieniem brylantowym.

— Cesarz Jego Mość, zaszczyciłszy łaskawem przyjęciem złożone Jego Cesarzowski Mości przez P. Ministra Narodowego Oświecenia dzieło Asesora Kollegialnego *Momirowicza*, pod tytułem: *Krótką Historja i Jeografia Serbii*, Najłaskawiej raczył udarować autora pierścieniem brylantowym.

— Przez Najwyższy Ukaz Imienny, do Kapituły Rosyjskich Królewskich i Cesarzkich Orderów, pod 1 Sierpnia, Dowódzca półku konnego N. 9-go, Kozackiego wojska Czarnomorskiego, Podpółkownik *Kucharenko*, w nagrodę odznaczającego się mężstwem i walecznością, okazanych w działaniach przeciw Góralom w 1838 roku, Najłaskawiej mianowany Kawalerem Cesarzowskiego i Królewskiego Orderu Sw. Stanisława 2-go stopnia.

— Zostającemu w wiedzy Ministerium Sprawiedliwości, Radcy Stanu *Mastowu*, d. 2 Sierpnia, Najłaskawiej rozkazano być sprawującym obowiązki Sekretarza Stanu, w Departamencie Praw Rady Państwa.

— Rzeczywistemu Radcy Stanu Baronowi *Brunowu*, przeznaczonemu na Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego przy Najjaśniejszym Królu Wirttemberskim, (d. 5 Sierpnia), Najwyżej rozkazano być w tymże charakterze i przy Jego Królewskiej Wysockości Wielkim Książciu Hesso-Darmstadtckim.

— Cesarz Jego Mość, po nastąpieniu postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, na skutek przedstawienia P.

министра Народнаго Просвѣщенія, въ 18-й день минувшаго Юля, Высочайше повелѣть соизволилъ: Ординарнаго Профессора Университета Св. Владиміра, Ректора сего Университета *Неволина*, утвердить въ семъ послѣднемъ званіи еще на два года.

— Государь Императоръ, 15-го Августа, изволилъ назначить Г. Вице-Адмирала *Беллинсгаузена*, Главнымъ Командиромъ Кронштадтскаго порта и Военнымъ Губернаторомъ.

— Г. Министръ Финансовъ, въ слѣдствіе сообщеннаго ему Г. Управляющимъ Министерствомъ Внутреннихъ Дѣлъ представленія Управляющаго Нижегородскою Губерніею, о распространении предоставленной Высочайшимъ Указомъ 30-го Октября 1836 года льготы, на всѣхъ вообще купцовъ и мѣщанъ, строящихъ новые дома въ Нижнемъ Новогородѣ, — входилъ съ представленіемъ въ Комитетъ Г. Министровъ, по положенію коего, Государь Императоръ въ 13-й день минувшаго Юля Высочайше повелѣть соизволилъ: распространить предоставленную 2-мъ пунктомъ упомянутого указа льготу и на тѣхъ изъ прежнихъ жителей Нижняго Новгорода, Самбурска, Астрахани, Оренбурга, Полоцка и Петровпавловска, которые, не имѣя собственныхъ домовъ, пожелали бы оныя вновь построить, то есть: съ окончаніемъ постройки не взымать съ нихъ въ казну гильдейскихъ повинностей и податей три года, а по простѣвѣи оныхъ обложить ихъ половною сѣхъ повинностей, но такъ, чтобы вообще таковое облегченіе, включительно съ тремя совершенно свободными годами, не продолжалось долѣе срока десятилѣтней льготы, упомянутымъ городамъ дарованной. О таковомъ Высочайшемъ повелѣніи, объявлено указомъ Правительствующаго Сената Августа 5 дня сего года.

— По всеподданнѣйшему докладу Г. Военнаго Министра Государю Императору, о томъ, могутъ ли нижніе воинскіе чины, выходящіе въ отставку, и уволенные въ безсрочный отпускъ, быть нанимаемы судозаказчиками для работы на судахъ и плотяхъ, отправляющихся за границу, Его Императорское Величество Высочайше повелѣть соизволилъ: нижнихъ чиновъ, уволенныхъ въ чистую отставку, допускать безпрепятственно къ найму на суда и плоты, отправляющиеся за границу, на томъ же основаніи, какъ нанимаются прочіе рабочіе; равномерно допускать къ этому и нижнихъ чиновъ, находящихся въ безсрочномъ отпуску, но съ тѣмъ, чтобы отсутствіе ихъ продолжалось не болѣе двухъ мѣсяцевъ, и чтобы о таковомъ ихъ увольненіи, равно какъ и о возвращеніи, начальство таможенное уведомляло немедленно Инспекторскій Департаментъ Военнаго Министерства. О семъ Высочайшемъ Его Императорскаго Величества повелѣніи, объявлено указомъ Правительствующаго Сената Юля 31 дня сего года.

— Его Императорское Величество, въ 8-й день Юля сего года въ слѣдствіе представленія Г. Министромъ Финансовъ, рассмотрѣннаго Комитетомъ Г. Министровъ, Высочайше повелѣть изволилъ: для скорѣйшаго открытія дѣйствій Днѣпровской пароходной компаніи, дозволить приступить къ сему нынѣ же при трехъ стахъ акціяхъ, уже разобранныхъ, вмѣсто 600 акцій, опредѣленныхъ § 7-мъ устава оной, обнародованнаго Правительствующимъ Сенатомъ 9-го Марта 1838 года; а прочіе §§ устава о числѣ и раздачѣ акцій оставить въ своей силѣ.

— Государь Императоръ, по положенію Комитета Г. Министровъ, Высочайше повелѣть соизволилъ призывать Антона Росси, Сардинскимъ Вице-Консуломъ въ Таганрогъ.

— Отъ 18-го Ноября 1836 года N. 4282 доносилъ Г. Военный Министръ Правительствующему Сенату, что Комиссіонеръ Московской Комиссаріатской Комиссіи 10 класса *Мей*, сужденный за оказавшійся у него недостатокъ въ саженомъ товарѣ на сумму болѣе 21 т. рублей, по Высочайше утвержденной въ 12-й день того же мѣсяца конфирмаціи его Г. Военнаго Министра, отставленъ отъ службы, съ тѣмъ, чтобы и впредь его ни къ какимъ дѣламъ не опредѣлять. Нынѣ Государь Императоръ, снисходя на прошеніе 10-го класса *Мея* и во вниманіи къ изъявленному имъ чистосердечному раскаянію въ своемъ проступкѣ, Всемилостивѣйше повелѣть соизволилъ: дозволить ему *Мею* вступить въ службу, но только не по Военному Министерству.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Вѣна, 31-го Августа.

Здоровье Князя Метерниха поправилось и онъ намѣревается съѣздить въ прекрасное свое помѣстье Юганисбергъ, лежащее на берегахъ Рейна. Князь выѣдетъ 9 Сентября, въ сопутствіи своей фамиліи и нѣкоторыхъ чиновниковъ Министерства Иностран- ныхъ Дѣлъ, а возвратится въ Вѣну въ концѣ Октября.

Министра Народнаго Освѣщенія, въ днѣ 18 м. прѣ- шлаго Липца, Найвыше розказачъ: Профессора Звычайнаго Университету Св. Владзиміерца, Ректо- ра tego Uniwersytetu *Niewolina*, utwierdzić natym ostatnim urzędzie jeszcze na dwa lata.

— Cesarz Jego Mość, d. 15 Sierpnia, raczył nazna- czyć P. Vice-Admirala *Bellingshausena*, Głównym Do- wódcą portu Kronsztadzkiego i Wojennym Gubernatorem.

— P. Minister Skarbu, na skutek komunikowanego mu przez P. Zarządzającego Ministerium Spraw We- wnętrznych przedstawienia Zarządzającego Gubernią Niżegorodzką, o rozciągnięciu udzielonej przez Naj- wyższy Ukaz 30 Października 1836-go roku ulgi, na wszystkich w powszechności kupców i mieszczan, bu- dujących nowe domy w Nowogrodzie - Niższym, — czy- nił przedstawienie do Komitetu PP. Ministrów, po któ- rego postanowieniu, Cesarz Jego Mość dnia 15-go prze- szłego Czerwca Najwyżej rozkazać raczył: rozciągnąć udzieloną 2-gim punktem wspomnianego ukazu ulgę i na tych z dawniejszych mieszkańców Nowogrodu-Niż- szego, Simburska, Astrachania, Orenburga, Połocka i Petropawłowska, którzy, nie mając własnych domów, chcieliby je nowo pobrać, to jest: od ukończenia bu- dowania nie pobierać od nich do skarbu gildyjnych po- winności i podatków przez trzy lata, a po ich przeje- ściu, pobierać od nich połowę tych powinności, ale tak, iżby w ogóle ta ulga, włączenie z trzema zupełnemi wol- nemi latami, nie przeciągała się dłużej od zakresu dzie- sięcioletniej ulgi, wspomnianym miastom darowanej. O takowym Najwyższym rozkazie, ogłoszono ukazem Rzą- dzącego Senatu dnia 5 Sierpnia tego roku.

— Po najuniżeńszem przełożeniu P. Ministra Wo- jejnego Cesarzowi Jego Mości, o tém, azali mogą lu- dzie niższych rang wojskowych, będący w odstawce, i uwolnieni na urlop nieokreślony, być najmowanymi przez właścicieli statków do roboty na statkach i pły- tach, wysyłanych za granicę, Jego Cesarzka Mość Naj- wyżej rozkazać raczył: ludzi rang niższych, uwolnionych w zupełną odstawkę, dopuszczać bezprzeszkodnie do najmowania statki i płyty, wysyłane za granicę, na te- żejś osnovie, jak najmują się inni robotnicy; również przypuszczać do tego i rang niższych ludzi, zostających na urlopie nieograniczonym, z zastrzeżeniem jednak, a- żebym oddalenie się ich nie trwało więcej dwóch msię- cy, i żeby o takiem ich uwolnieniu, równie, jak i o po- wrócie zwierzchność tamożenna uwiadamiła niezwłó- cznie Departament Inspektorski Ministerstwa Woje- nego. O tym Najwyższym rozkazie Jego Cesarzkiej Mości ogłoszono Ukazem Rządzającego Senatu w dniu 31 Lipca teraźniejszego roku. (G.H.)

— Jego Cesarzka Mość, dnia 8-go Lipca tego roku, skutkiem przedstawienia P. Ministra Skarbu, rozpa- trzonego przez Komitet PP. Ministrów, Najwyżej roz- kazać raczył: dla rychlejšzego rozpoczęcia dzieła Dnie- rowskiej kompanii parochodnej, dozwolnić przystąpić do tego natychmiast z trzemaset akcyami, już roze- branemi, zamiast 600 akcyj, zamierzonych § 7-m jej ustaw, ogłoszonych przez Rządzający Senat 9-go Marca 1838 roku; dalsze zaś §§ ustaw o liczbie i rozdawaniu akcyj zostawić w swej mocy.

— Cesarz Jego Mość, po nastatém postanowieniu Ko- mitetu PP. Ministrów, Najwyżej rozkazać raczył, An- toniego Rossi, auzawać Sardynkim Vice-Konsulem w Taganrogu. (G.H.)

— Pod d. 18 m Listopada 1836 roku N. 4282, donosił P. Minister Wojskowy Rządzającemu Senatowi, że Kom- missionier Moskiewskiej Komisssyi Prowiantskiej 10-ej klasy *Mej*, sądzony za niedostatek u niego znalezionej towaru obowiewego na sumę więcj 21 t. rubli; po Najwyżej utwierdzonej w dnu 12-m tegoż msięca kon- firmacyi tegoż Pana Ministra Wojny, odstawiony od służby, z zastrzeżeniem, ażeby i nadal go do żadnych dzieł nie naznaczać. Teraz Cesarz Jego Mość, przy- chylając się do prosby 10-tej klasy *Meja*, i ze wzglę- du na żal szczery swego postępku, przezeń okazany, Najmłodszy rozkazać raczył: dozwolnić *Mejowi* wejść do służby, ale tylko nie pod wiedzą Ministerium Wojskowego. (G.S.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Austria.

Wiedeń, 31-go Sierpnia.

Xiążę Metternich o tyle już wyzdrowiał, że bę- dzie mógł przejechać się do Johannisberga, swej prze- pysznej majątności nad Renem. Xiążę puści się w dro- gę 9-go Września; towarzyszyć mu będzie jego rodzi- na i część Ministerstwa spraw zagranicznych; do Wie- dnia wróci przy końcu Października.

— Графъ Коловратъ, который живетъ уже нѣсколь-
ко недѣль въ имѣніи своемъ въ Богеміи, возвратит-
ся въ непродолжительномъ времени въ столицу.

— Герцогъ Бордосскій отправляется въ Миланъ,
Римъ и во Флоренцію.

3-го Сентября.

Австрійскій Императоръ, въ вознагражденіе о-
казанныхъ Г-мъ Дагерромъ заслугъ, препроводилъ
ему чрезъ своего посланника при Парижскомъ дворѣ,
золотую медаль съ надписью: *De arte merito*, и
золотую табакерку съ своимъ вензелемъ.

4-го Сентября.

Вчера, по полудни, прибылъ сюда изъ Женевы
Г-нъ Фикельмонъ, назначенный исправляющимъ дол-
жность Министра Иностранныхъ Дѣлъ, на время бо-
лѣзни Князя Метерниха.

— На сихъ дняхъ Ихъ Императорскія Величества
удостоили Князя Метерниха своимъ посещеніемъ.
(О.Г.Ц.П.)

Франція.

Парижъ, 1-го Сентября.

Король и Королева Бельгійскіе прибыли въ за-
мокъ Э, гдѣ находятся теперь Король, Королева,
Принцессы: Аделаида, Клементина и Принцъ Мон-
пасьерскій.

— Герцогиня Орлеанская не будетъ сопутствовать
своему супругу въ Алжиръ, какъ прежде предпо-
лагали, но изъ города Вандръ, гдѣ Герцогъ садеть
на корабль, Герцогиня поѣдетъ въ замокъ Равдинъ,
лежащій въ Оверни, куда прѣдутъ къ ней на встрѣ-
чу Принцессы Аделаида и Клементина, и маленкій
сынъ Герцогини. Въ концѣ этого мѣсяца, цѣлое об-
щество возвратится въ Фонтенебло. Король пробу-
детъ въ этомъ городѣ до окончанія маневровъ въ ла-
герѣ.

2-го Сентября.

31 пр. м. офицеры кораблей, стоящихъ въ Тре-
портѣ, получили изъ рукъ Его Величества въ замокъ
Э награды, по представленію морскаго Министра.
Король былъ въ Контръ-Адмиральскомъ мундирѣ,
и послѣ краткой рѣчи, возвратился во внутреннія
покои. Адмиралъ Дюперре, съ откровенностію
морскаго, долго разговаривалъ съ офицерами, и напо-
миналъ имъ, что онъ службу свою началъ матросомъ.

— Изъ Бреста пишутъ, что по истеченіи карантин-
наго срока для фрегата *Néreide*, Командантъ посѣ-
тилъ Адмирала Бодена, побѣдителя подъ Санъ-Жуанъ-
де-Уллоа, который взаимно былъ у него прежде со-
шествія на берегъ. Въ тотъ же день Адмиралъ при-
нималъ мѣстное начальство, а 28 с. м. былъ на дан-
номъ для него флотскимъ начальствомъ угощеніи.

3-го Сентября.

Адмиралъ Боденъ пріѣхалъ въ Парижъ. Сего-
дня онъ будетъ видѣться съ Маршаломъ Сультомъ
и Адмираломъ Дюперре.

— Герцогъ и Герцогиня Орлеанскіе прибыли въ
По, 30 пр. м. и намѣревались пробыть тамъ слѣду-
ющій день, а послѣ того поѣдутъ въ Олеронъ, Мо-
леонъ и Сенъ-Пале.

— 1-го с. м. Турецкій Посланникъ при здѣшнемъ
дворѣ, Ахмедъ Фетхи-Паша, отправился изъ Мар-
селя въ Константинополь.

5-го Сентября.

Г-нъ Гизо прибылъ на нѣсколько дней въ сто-
лицу, а отсюда поѣдетъ въ имѣніе свое Valricher,
гдѣ намѣревается окончить сочиненіе свое: *Жизнь и
сочиненія Вашингтона*.

— Саръ Робертъ Пиль находится теперь въ Па-
рижѣ.

— Графъ Торено, бывшій Испанскимъ Посланни-
комъ при здѣшнемъ дворѣ, пріѣхалъ на сихъ дняхъ
въ Парижъ и нѣсколько разъ имѣлъ совѣщанія съ
Маршаломъ Сультомъ. (О.Г.Ц.П.)

Бельгія.

Брюссель, 30-го Августа.

Въ одномъ изъ здѣшнихъ журналовъ извѣщаютъ,
что Князь Іосифъ Химей, назначенъ Бельгійскимъ по-
сланникомъ въ Гагъ.

— Прекрасная картинная галерея, принадлежащая
Принцу Оранскому, и находившаяся до сего време-
ни въ здѣшнемъ его дворцѣ, будетъ отправлена въ
Голландію. (О.Г.Ц.П.)

Англія.

Лондонъ, 31-го Августа.

Герцогъ Фердинандъ Саксен-Кобургскій про-
будетъ еще нѣсколько дней въ Виндзорѣ, и потомъ
отправится на твердую землю.

— Павильонъ, устроенный въ Дивенъ для праздни-
ка, дамаго Герцогу Веллингтону, занимаетъ 20,000
квадратныхъ футовъ. Постройкою сего павильона
заняты были 100 работниковъ въ теченіи бо-ти дней.

— Hr. Kollowratz, бавящій отъ kilku tygodni w swo-
ich dobrach Czeskich, wróci niebawem do stolicy.

— Xiążę Bordeaux wyjeżdża do Włoch. Zwiedzi Me-
dyolan, Rzym i Florencję.

3 Września.

Cesarz, oceniając zasługi P. Daguerre, przesał
mu przez poselstwo w Paryżu, medal złoty ze swym po-
piersiem i napisem: *De arte merito*, tudzież złotą ta-
bakierę ze swą cyfrą.

Dnia 4.

Wezoraj zpołudnia przybył tu z Genewy Hr.
Ficquelmont, powołany do sterowania sprawami zagra-
nicznymi, w czasie słabości Xięcia Metternicha.

— Przed kilką dniami Cesarz i Cesarzowa zaszczy-
cili tego Xięcia swemi odwiedzinami. (G.R.K.P.)

Франція.

Парижъ, д. 1 Września.

Król i Królowa Belgijscy, przybyli do zamku Eu,
gdzie przyjmowani byli przez Króla i Królową. Xię-
żniczki: Adelaidę i Klementynę, tudzież Xięcia Mont-
pensier.

— Xiężna Orleanu nie będzie towarzyszyła małżon-
kowi do Algieru, jak dawniej głośzono, lecz z miejsca
odpłynienia tegoż w Port-Vendres, uda się do zamku
Randans, w Alverni położonego. Tam na jej przyję-
cie przybędą Xiężniczki Adelaida i Klementyna, tu-
dzież młody Xiążę, jej syn. Przy końcu bieżącego mie-
siąca, wróci dostojne grono do Fontainebleau. Król, w
pomienioném miejscu zabawi aż do ukończenia cwi-
czeń obozowych.

Dnia 2.

W dniu 31 z. m., Oficerowie okrętów stojących
w przystani Treport, otrzymali z rąk Królewskich, w
zamku Eu, przeznaczone sobie nagrody, na wniosek Mini-
stra Morskiego. Król miał na sobie mundur Kontr-
Admirala; po krótkiej przemowie udał się do wewnę-
trznych pokojów. Admirał Duperré rozmawiał długo
z Oficerami, z całą żeglarską szczerotą, i spominał
im, że swój zawód zaczął od stopnia majtki.

— Donoszą z Brestu: „Jak tylko upłynął czas kwa-
rantanny statku *Néreide*, dowódzca okrętów pomienionej
przystani odwiedził natychmiast Admirała Baudin,
awycieczkę zpod San Juan de Ulloa, który wzajemnie
oddał mu odwiedziny przed wyjściem na ląd. W tym-
że samym dniu Admirał przyjmował odwiedziny władz
miejscowych, a w dniu 28 b. m., znajdował się na wiel-
kiej biesiadzie dlań przygotowanej przez władze mor-
skie.

Dnia 3.

Admirał Baudin przybył do Paryża; dziś widzieć
się będzie z Marszałkiem Soult i Admirałem Duperré.

— Xiążę i Xiężna Orleanu przybyli do Pau 30 z. m.
Dostojna para miała zabawić w pomienioném mieście
przez dzień następny, a potem zwiedzić Oléron, Mauleon
i Saint-Palais.

— W dniu 1 b. m. Poseł Turecki w Paryżu, Ach-
met-Fetchi-Basza, wypłynął z Marsylii do Stambułu.

Dnia 5.

P. Guizot zjechał na dni kilka do stolicy, poczem
uda się do swej majątności Valricher, w celu wykoń-
czenia swego dzieła: *Żywot i Pisma Washingtona*.

— Sir Robert Peel znajduje się w murach naszych.

— Hr. Toreno, były Poseł Hiszpański przy tutej-
szym dworze, bawi od kilku dni w Paryżu i kilka-
krotnie miewał narady z Marszałkiem Soult.
(G.R.K.P.)

Бельгія.

Bruxella, 30 Sierpnia.

Jeden z tutejszych dzienników donosi, że Xiążę
Józef Chimay, mianowany został Belgijskim Posłem w
Hadze.

— Piękny zbiór malowideł, należący do Xięcia Ora-
nii, który się tu dotychczas w jego pałacu znajdował,
odesłany zostanie do Hollandyi. (G.R.K.P.)

Англія.

Лондонъ, dnia 31 Sierpnia.

Xiążę Ferdynand Saks-Koburski, zabawi jeszcze
dni kilka w Windsor, nim na ląd stały powróci.

— Nad pawilonem, wzniesionym w Diven, na wezo-
rąszą biesiadę, daną dla Xięcia Wellingtona, zaj-
mującym 20,000 stóp kwadratowych, pracowali 100 lu-
dzi przez dni 60. Zbudowany on jest w stylu śred-

3 го Сентября.

— Турниры в Эллингтон, на которые собралось 30,000 зрителей, начались в прошлой Четверток, при постоянно неблагоприятной погоде. В будущем году маркиз Ватерфорд, также даст турнир в замке своего Форд-Кастля.

4 Сентября.

— Лордъ намѣстникъ Ирландіи Лордъ Эбрингтонъ, опасно заболѣвъ грудною болѣзнію, и по сему поводу отложивъ предположенное путешествіе по Ирландіи. (О.Г.Ц.П.)

И С П А Н И Я .

Мадридъ, 27-го Августа.

Въ письмахъ изъ Санъ-Себастьяна, Бильбао, Витторіи и другихъ городовъ лежащихъ къ Северу, съ достовѣрностію утверждаютъ, что вскорѣ миръ положить коонецъ междоусобіямъ. Въ сихъ письмахъ означаютъ даже главные пункты мира, а именно: Бискайскія провинція будутъ пользоваться своими преимуществами въ теченіи 25 лѣтъ, а Карлистскіе Генералы и офицеры будутъ утверждены въ настоящихъ чинахъ и будутъ получать жалованье по теперешнему ихъ окладу. Условія сіи, предложенныя Генераломъ Марото, Лордъ Джонъ Гей предпринималъ къ Англійскому Правительству, для поручительства за ихъ исполненіе. Слухи сіи тѣмъ болѣе заслуживаютъ вѣроятіе, что полковникъ Карлистскихъ войскъ Мартинетъ, прибывъ 18 с. м. парламантеремъ въ главную квартиру Генерала Эспартеро и имѣвъ съ нимъ продолжительное совѣщаніе, послѣ коего означенный Генераль отправилъ Курьера въ Мадридъ. Военный Министръ, получивъ депеши 21 с. м., представилъ ихъ немедленно Королеви, въ слѣдствіе чего тогда же созванъ былъ совѣтъ Министровъ и въ тотъ же день отправлены курьеры къ Генералу Эспартеро и въ Парижъ. Содержаніе полученныхъ депешей не-извѣстно.

29-го Августа.

— 23 и 24-го возгорялась кровопролитная битва между войсками Христиносовъ, состоящими подъ начальствомъ Дона Діаго Леона, и отрядомъ Генерала Эліо. Карлисты послѣ одиннадцати атакъ, вынуждены были отступить съ возвышенностей при Санта-Круцъ, съ большими уронами. Христиносы значительно превосходили ихъ числомъ. Сраженіе продолжалось съ 9-ти часовъ утра, до 2-хъ по полудни. На другой день побѣдители должны были отступить въ Ларрагу, понеся значительную потерю.

(съ Испанскихъ границъ.)

— Довь-Карлосъ, немедленно по прибытіи въ Наварру издашь декретъ, въ коемъ объявишь Марото Государственнымъ измѣнникомъ перваго разряда. Онъ отправляется съ юнтою Алавы къ Генералу

3 Września.

— Głośne turnieje w Elingtown, na które się 30,000 osób zgromadziło, zaczęły się w przeszły czwartek, przy ciągłej nie pogodzie. Podobną zabawę wyprawi w roku przyszłym margr. Waterford, w swym zamku Ford-Castle.

4 Września.

— Lord Namiestnik Irlandyi, Lord Ebrington, mocno zachorował na piersi; z tego powodu odłożył podróż, którą miał odbyć po kraju. (G.R.K.P.)

H I S P A N I A.

Madryt, 27-go Sierpnia.

Listy, nadchodzące z San Sebastian, Bilbao, Vi-
 toryi i innych miejsc północnych, zaręczają z najwięk-
 szą pewnością, że niebawem ugoda położy koniec woj-
 nie. Nawet wymieniają główne punkta ugody, jako to:
 że prowincye Biskajskie przez lat 25 mają używać swych
 swobód, i że Jenerałom i Oficerom Karolistowskiim, ma-
 ją byćdż zapewnione żółd i stopnie. Warunki te, przez
 Jenerała Maroto proponowane, przestał Lord J hn Hay
 Rządowi Angielskiemu, w celu wyjednania rękojmi za-
 ściśle ich dopełnienia. Pogłoski te, na tym większą
 zasługiwały wiary, że Karolistowski Półkownik Mar-
 tinez przybył 18 b. m., jako parlamentararz, do głównej
 kwatery Jenerała Espartero, i miał z nim długą nara-
 dę, po której pomieniony Jenerał wysłał gońców do
 stolicy. Minister Wojny, otrzymawszy depeze 21 b.
 m., udał się z niemi do Królowej; następnie zwołane ra-
 dę Ministrów i tegoż samego dnia wyprawiano gońców,
 jednego do Jenerała Espartero, drugiego do Paryża.
 Treść otrzymanych depezy nie jest wiadoma.

Dnia 29 go.

— W dniach 23 i 24 zaszły krwawe boje przy Marnern, między wojskami Krystynistowskimi, pod wodzą Don Diego Leon i Generałem Elio. Karolisci zmuszeni zostali, po jedenastokrotném natarciu, opuścić z wielką stratą wzgórze przy Santa Cruz. Liczbą byli znacznie niżsi od Krystynistów. Walka trwała od godziny 9-ej rano do 2-ej południa. Nazajutrz zwyciężkie wojska Królowej zmuszone zostały do cofnięcia się do Larragi, poniosłszy znaczne straty.

(Od granic Hiszpańskich.)

— Zaraz za przybyciem do Nawarry, Don Karlos wydał dekret, w którym ogłosił Jenerała Maroto zdrajcą kraju pierwszego stopnia. Udajes się z juntą Alawy do Jenerała Echeverria. Jego wojsko składa się teraz z

Эхверия. Отрядъ его состоитъ изъ 18-ти Алавскихъ батальоновъ, концы временнымъ начальникомъ назначенъ Генераль Эгуа. Полагаютъ, что Генераль сей не долго будетъ командовать этими войсками; всѣ вообще его ненавидятъ; думаютъ, что на его мѣсто будетъ назначенъ или Виллареаль, или Морено. Графъ Негри, котораго можно почитать другимъ Марото, прибылъ 29 Августа въ Толосу съ шестью возами военныхъ припасовъ. Морено стоялъ 30 числа въ Элизондо. Число выходцевъ во Францію изъ северныхъ провинцій, съ каждымъ днемъ увеличивается. Толосскія монахини и многія знатныя семейства прѣехали въ Байонну.

(изъ Франц. газ.)

Въ Мониторѣ напечатана слѣдующая телеграфическая депеша: Байонна 2 го Сентября. Д. Карлосъ назначилъ Генерала Эгуа временнымъ начальникомъ войскъ. Генералы Эспартеро и Марото не могли согласиться между собою на сѣздахъ въ Бергаръ и Виллареаль 26 го пр. м. Съ тѣхъ поръ Марото отделился отъ Д. Карлоса, хотя и не замѣтно открытаго между ними несогласія. Д. Карлосъ живетъ теперь въ Ланцѣ. Наварскіе батальоны остались ему вѣрными; Алавскіе склоняются на его сторону; прочіе на сторону Марото.

— Въ *Courrier de Bordeaux* пишутъ слѣдующее: Дати Марота прибыли къ своимъ учителямъ въ Байонну. Вчера носились слухи о заключеніи мирнаго трактата въ Испаніи. Адъютантъ Марота, который находится теперь въ нашемъ городѣ, увѣрялъ, что Донъ-Карлосъ, лордъ Джонъ Гей, Марото и Генераль Эспартеро заключили уже между собою мирныя условія, по силѣ коихъ Донъ-Карлосъ долженъ выйти изъ Испаніи, съ сохраненіемъ своихъ титуловъ и собственности. Говорятъ тоже, что Донъ-Карлосъ подписываетъ трактатъ по настоянію Марота, отправляясь въ Наварру. Говорятъ, что извѣстіе это получилъ телеграфическимъ путемъ Начальникъ 1-й дивизіи.

— Въ *Commerce* отъ 5 Сентября помѣщена слѣдующая телеграфическая депеша: „Генераль 20-й дивизіи къ военному министру. По приказу Генерала Эспартеро прекращены между нами и Маротомъ непріятельскія дѣйствія впредь до восстановления мира. Карлисты отступили изъ Андуена въ Толосу, гдѣ собираются батальоны, оставшіеся вѣрными.“

Телеграфическія извѣстія. Кельнъ, 7 Сентября.

Изъ Пасажи пишутъ: „Трактатъ касательно восстановления мира въ провинціяхъ Бискаіи и Гипу-ской подписали Генералы: Эспартеро и Марото съ тѣмъ однакоже, что оный долженъ быть подтвержденъ Кортесами. Главныя пункты трактата суть слѣдующіе: добровольная покорность жителей съ тѣмъ, чтобы были признаны ихъ права, Фуеросъ называемыя, утвержденіе офицеровъ въ настоящихъ ихъ чинахъ и съ теперешнимъ жалованьемъ, и назначеніе раненымъ пожизненныхъ пенсій. На этихъ условіяхъ 25 батальоновъ и 10 эскадроновъ отряда Марото, добровольно подаютъ оружіе.“

9 го Сентября.

Морской префектъ къ военному Министру. Командантъ Матге доноситъ мнѣ, что Испанское Правительство получило официальное извѣстіе о заключеніи договора между Генералами Марото и Эспартеро. Войска Королевы заняли Андуень. Вездѣ колокольный звонъ возвѣщаетъ заключеніе мира и жители предаются живѣйшей радости.“ (О.Г.Ц.П.)

Турція.

Константинополь, 16 Августа.

Вчера возвратился сюда изъ Александріи Капитанъ Ансельми. Сверхъ ожиданій Дивана, Мехмедъ-Али не принялъ предложенныхъ ему условій. Въ слѣдствіе того, были вчера и сегодня продолжительныя совѣщанія. Диванъ не согласился на требованіе Вице-Короля о удаленіи Хозрева-Паши и посланники иностранныхъ Державъ одобрили мнѣніе Дивана, удостовѣрили оный, что Мехмедъ-Али будетъ вынужденъ согласоваться съ постановленіями конгресса, который будетъ въ Вѣнѣ. (О.Г.Ц.П.)

Египетъ.

Александрія, 17-го Августа.

Вчера, Г-нъ Кошеле былъ у Вице-Короля, которому сказалъ между прочимъ, что Австрійскій и Французскій флоты получаютъ теперь новыя инструкціи, въ слѣдствіе коихъ могутъ немедленно прибыть подъ Александрію. Мехмедъ-Али отвѣчалъ: „Если они придутъ сюда, я прикажу Ибрагиму идти на Константинополь.“ (О.Г.Ц.П.)

ВИАНА. Типогр. А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Сентября 12 д. 1839 г. — Цензоръ Коллеж. Сов. Иванъ Вахкесигъ.

18 батальоновъ Алавскихъ, которыхъ тѣмчасовымъ до-вѣдцемъ мianował Jenerała Eguia. Sądzą, że ten Jenerał nie długo dowodzić będzie: bo jest powszechnie niezawidzony; następcą jego ma być Villareal lub Moreno. Hr. Negri, którego uważać można jakby drugiego Maroto, przybył 29 Sierpnia do Tolozy, z sześcioma wozami zapasów wojennych. Moreno stał d. 30 w Elisondo. Liczba wychodźców do Francji z północnych prowincyj codziennie się wzmacnia. Zakonnice z Tolozy i wiele znakomitych rodzin przybyło do Bayonny.

(Z gazet francuzkich).

Monitor ogłosił następującą depesze telegraficzną: „Z Bayonny 2 Września. D. Karlos mianował Jenerała Eguia tymczasowym dowódcą. Na zjazdach w Bergara i Villareal, w dniu 26 x. m., nie mogli się porozumieć z sobą Jenerałowie: Espartero i Maroto. Od tego czasu Maroto odłączył się od Don Karlosa, lubo nie dostrzeżono otwartego nieporozumienia się. Don Karlos bawi w Lanz; bataliony Nawarskie pozostały mu wiernymi. Alawskie ektaniają się na jego stronę, inne sprzyjają Marocie.“

— Czytamy w *Kuryerze z Bordeaux*: Dzieci Marota przybyły ze swym nauczycielem do Bayonny. Wczora mówiono o zawartym pokoju w Hiszpanii. Adjutant Marota, bawiący obecnie w naszym mieście, upewniał, że doszło do skutku przymierze, między Don-Karlosem, Lordem John Hay, Marotem i Jenerałem Esparterro. Według brzmienia tego przymierza, Don Karlos ma opuścić Hiszpanię, zachowując swoje tytuły i własności. Słychać także, że Don-Karlos, podpisawszy traktat za wpływem Marota, udał się do Nawarry. Wiadomość ta miała nadejść telegrafem do dowódcy 11-ej dywizyi wojskowej.

— *Commerce* pod dnim 5-go Września, umieścił następującą depeszę telegraficzną: „Jenerał 20-ej dywizyi wojskowej do Ministra wojny. Z rozkazu Jenerała Esparterro zawieszone zostały kroki nieprzyjacielskie, między nim i Marotem, aż do przywrócenia pokoju. Karliści cofnęli się z Andonin do Tolozy, gdzie się zgromadzają bataliony pozostałe wiernymi.“

Wiadomości telegraficzne. Z Kolonii 7 Września.

Piszą z Passage: „Traktat w celu przywrócenia pokoju w prowincjach: Biskaj i Guipuzcoa, podpisali Jenerałowie: Espartero i Marotto, zachowując sobie potwierdzenie Korteżów. Główne punkta są te: dobrowolne poddanie się mieszkańców za przyznanie im ich Fueros, pozostawienie oficerów przy stopniach i żołdzie, i przyznanie ranionym dożywotniej płacy. Na te warunki, 25 batalionów i 10 szwadronów Marota zio-żą broń dobrowolnie.“

9-go Września.

Prefekt morski do Ministra wojny. Dowódzca Mathieu donosi mi, że władze hiszpańskie otrzymały urzędową wiadomość o zawartym układzie między Jenerałami Espartero i Marotto. Wojska Królowej osadziły Andonin. Wszędzie dzwony zwiastują pokój, i powszechna pomiędzy mieszkańcami panuje radość. (G.R.K.P.)

Турсія.

Stambul, 16 го Sierpnia.

Wczora wrócił tu Kapitan Anselme z Alexandryi. Mimo spodziewanie Dywanu, Mehmed Ali wyraźnie odrzucił przełożone mu warunki. W skutku tego odbywały się wczora i dzisiaj długie narady. Dywan nie przystał na żądanie Vice-Króla względem oddalenia Chozrew-Basz; Postowie Mocarstw zagranicznych oświadczyli się za zdaniem Dywanu, zapewniając go przytém, że Mehmed-Ali będzie zmuszony zastosować się do uchwał mającego się w Wiedniu odbywać kongressu. (G.R.K.P.)

Египт.

Alexandrya, 17 Sierpnia.

Wczora był P. Cochelet u Vice Króla, któremu w poufnej powiadał rozmowie, że w tej chwili, floty: Angielska i Francuzka, otrzymały nowe instrukcje, i że skutkiem tego, mogą się niebawem okazać przed Alexandryą. Na to odrzekł Mehmed Ali: „Jeżeli tu przybędą, wydám rozkaz Ibrahimowi, aby wyruszył ku Stambułowi.“ (G.R.K.P.)